

بسمه تعالی

شرح وظایف استانداری

شورای عالی اداری در هشتمین جلسه مورخ ۲۸/۷/۱۳۷۷ بنا به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت کشور در اجرای مفاد تبصره ۳۱ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران بمنظور متناسب کردن اختیارات استانداران و فرمانداران با مسئولیتهای محوله در استان و تعیین نحوه ارتباط آنها با مقامات مرکزی و نحوه نظارت بر عملکرد مدیران محلی و چگونگی عزل و نصب آنان و همچنین تعیین وظایف استانداران و فرمانداران و نحوه عزل و نصب آنها و چگونگی ارتباط آنها با مسئولین دستگاههای اجرایی تصویب نمودند:

ماده ۱ - استانداران در قلمرو مأموریت خویش بعنوان نماینده عالی دولت، مسئولیت اجرای سیاست های عمومی کشور در ارتباط با وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی و سایر دستگاههایی که بنحوی از بودجه عمومی دولت استفاده می نمایند، نهادهای انقلاب اسلامی، نیروهای انتظامی، شوراهای اسلامی شهر و شهرداریها و مؤسسات عمومی غیردولتی را عهده دار خواهند بود.

تبصره ۱ - نیروهای نظامی در چارچوب وظایفی که در ارتباط با امنیت مناطق دارند، تحت نظارت استانداران عمل خواهند کرد.

تبصره ۲ - استاندار بعنوان نماینده عالی دولت در برابر رئیس جمهور و هیأت وزیران مسئول بوده و بعنوان نماینده وزارت کشور مسئولیت اجرای وظائف و اختیارات آن وزارت در استان را عهده دار خواهد بود و در مقابل وزیر کشور پاسخگوست .

ماده ۲ - وظایف و اختیارات استانداران در قلمرو مأموریت خویش بشرح زیر می باشد.

۱ - استاندار مسئول برقراری و حفظ نظم و امنیت استان است.

تبصره : وظایف امنیتی استانداران را شورای امنیت کشور تعیین می نماید.

۲ - هدایت و تشکیل مرتب جلسات شورای تأمین استان و نظارت بر حسن اجرای مصوبات آن.

تبصره ۱: کلیه ارگانهای عضو شورای تأمین و سایر دستگاههای اجرایی استان موظفند مصوبات شورای تأمین و دستورات امنیتی استاندار را اجرا نمایند و رویدادهای امنیتی و سیاسی را به استاندار گزارش نمایند. با متخلفین برابر مقررات رفتار خواهد شد.

تبصره ۲ - هدایت و نظارت بر عملکرد شوراهای تأمین شهرستانها و اقدامات امنیتی فرمانداران و سایر دستگاههای اجرایی محلی و هماهنگی در حفظ آمادگی ارگانهای امنیتی .

- ۳- پیش بینی و پیشگیری معضلات امنیتی استان، تعیین و تدوین اولویت ها و سیاستهای امنیتی و تعیین حدود وظایف و اختیارات امنیتی کلیه دستگاههای اجرایی استان در چهارچوب وظایف قانونی آنها.
- ۴- فراهم آوردن موجبات اجرای طرحها و سیاستهای عام امنیتی و انتظامی، مصوبات مراجع قانونی، دستورالعملها و ابلاغیه های امنیتی .
- ۵- تأیید تشکیل موقت یا دائم و یا انحلال رده های انتظامی در سطح استان در چهارچوب قوانین و دستورالعمل های مربوطه.
- ۶- نظارت بر حسن اجرای قوانین ومقررات راهنمایی و رانندگی، گذرنامه ووظیفه عمومی.
- ۷- پیشگیری و مقابله با مشکلات مرزی و نظارت و مراقبت از مرزهای آبی و خاکی استان و برنامه ریزی بمنظور جلوگیری از هرگونه تردد و نقل وانتقالات غیرمجاز در چهارچوب سیاستها و خط مشی های مصوب.
- ۸- بررسی و تعیین مناطق ممنوع و محدود برای اسکان و تردد و تعیین گذرهای مرزی مجاز.
- ۹- بررسی وارائه پیشنهاد ایجاد مرزهای رسمی (زمینی، هوایی، دریایی) استان به وزارت کشور.
- ۱۰- بررسی زمینه های مشترک همکاری با استانهای کشورهای همجوار و انعقاد یادداشت تفاهم همکاری محلی در چهارچوب سیاست ها و خط مشی های کلی نظام .
- ۱۱- برنامه ریزی، هدایت و ایجاد هماهنگی های لازم درخصوص مبارزه با مواد مخدر، قاچاق سلاح مواد منفجره، کالا وارز.
- ۱۲- نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات مربوط به تردد، اقامت، تابعیت، استملاک و سایر امور مربوط به اتباع و نمایندگیهای خارجی، پناهندگان، معاودین، مهاجرین و آوارگان.
- ۱۳- فراهم آوردن موجبات تشکیل و تقویت شوراهای اسلامی بمنظور جلب مشارکت همه جانبه مردم استان در امور مشارکت پذیر و سازماندهی مطلوب آن واعمال نظارت بر شوراهای فوق در چهارچوب قوانین ومقررات مربوطه.
- ۱۴- تشکیل وهدایت شوراهایی که مسئولیت آنها برعهده استاندار می باشد و رعایت تصمیمات متخذه شوراهای مذکور طبق قوانین و مقررات مربوطه.
- ۱۵- درغیاب شورای اسلامی شهر(بجز شهر تهران) استاندار جانشین شورای اسلامی شهر خواهد بود. دراین حالت کلیه وظایف شوراهای اسلامی شهرهای تابعه استان به غیراز وظیفه مربوط به تصویب برقراری یا لغو عوارض شهر وهمچنین تغییر نوع و میزان آن برعهده استاندار می باشد.
- ۱۶- ایجاد زمینه های لازم برای تأسیس و توسعه مجامع و تشکل های گوناگون فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و تخصصی و نظارت برفعالیتهای آنها بمنظور گسترش مشارکت های مردمی درهمه زمینه ها و نهادینه شدن آزادیهای سیاسی و اجتماعی .
- ۱۷- نظارت بر همه پرسی و کلیه انتخاباتی که بموجب قانون برگزار می گردد.
- ۱۸- انجام مطالعات و اقدامات اجرایی تقسیمات کشوری.

- ۱۹- نظارت بر حسن جریان امور مربوط به ثبت احوال.
- ۲۰- ایجاد زمینه مناسب جهت رشد و ارتقاء فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بانوان و ایجاد هماهنگی بین دستگاههای ذیربط و نظارت بر فعالیت آنها.
- ۲۱- فراهم آوردن زمینه های مناسب برای رشد و پیشرفت و گسترش آموزش و پرورش، ورزش همگانی، بهداشت عمومی، آموزش عالی و تحقیقات.
- ۲۲- حفظ و حراست از ارزشهای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و گسترش فرهنگ اصیل اسلامی.
- ۲۳- هدایت و هماهنگی اقدامات مربوط به پیشگیری و جلوگیری از منکرات و مفاسد اجتماعی.
- ۲۴- فراهم آوردن زمینه های عدالت اجتماعی و فقرزدانی.
- ۲۵- اتخاذ تدابیر و اعمال هماهنگی لازم بمنظور پیشگیری، کنترل و مهار بحرانهای ناشی از حوادث و بلایای طبیعی از قبیل سیل، زلزله و ...
- ۲۶- نظارت بر امور ایثارگران و خانواده های معظم شهدا.
- ۲۷- هماهنگی و نظارت بر مسائل رفاهی کارکنان دولت و هماهنگ نمودن امور رفاهی آنان.
- ۲۸- مطالعه و بررسی امور اداری و استخدامی در استان و ارائه پیشنهادات لازم به سازمان امور اداری و استخدامی کشور و سایر مراجع ذیصلاح.
- ۲۹- نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات.
- ۳۰- نظارت و بازرسی از کلیه ارگانهای موضوع ماده یک این مصوبه بجز مواردی که به حکم قانون مستثنی شده باشد و همچنین مراقبت در رفتار و اعمال کلیه کارکنان ارگانهای مذکور.
- ۳۱- ارزشیابی عملکرد مدیران بر اساس مصوبات و دستورالعمل های مراجع ذیصلاح.
- ۳۲- فراهم آوردن زمینه همکاری و ایجاد هماهنگی بین فعالیت های دستگاههای دولتی، سازمانهای محلی، نهادهای انقلاب اسلامی، شوراهای محلی در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه.
- ۳۳- نظارت و مراقبت در اجرای برنامه های عمرانی (ملی، استانی) و در صورت لزوم دادن تذکر به مسدولین اجرایی و یا اعلام مراتب به سازمان و وزارتخانه مربوطه در جهت رفع نواقص احتمالی.
- ۳۴- نظارت بر حفظ و حراست از منابع طبیعی و محیط زیست و استفاده بهینه از منابع و امکانات بالقوه موجود استان.
- ۳۵- شناسایی استعداد های منطقه ای و تعیین نیازمندیهای استان و تصمیم گیری، هماهنگی و هدایت برنامه ریزی و بودجه ریزی استان با تأکید بر اولویت های توسعه منطقه ای در چهارچوب سیاست ها و راهبردهای توسعه ملی.
- ۳۶- پیشنهاد وضع عوارض جدید بر فعالیتهای اقتصادی و خدماتی در محدوده استان و شناسایی منابع جدید درآمدی و پیشنهاد آن به مراجع ذیربط در جهت اجرای برنامه های توسعه منطقه ای.

۳۷- تلاش در جهت کسب منابع درآمدی مقرر در قوانین مربوطه در محدوده استان و همکاری با دستگاه‌های ملی ذیربط در این خصوص.

۳۸- هدایت و هماهنگی فعالیت بانکها و تعیین اولویت‌ها در اعطای تسهیلات تکلیفی بانکی در چهارچوب سیاستها و برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و تشویق سرمایه‌گذاران از طریق تشکیل مؤسسات اعتباری غیردولتی و جذب سرمایه‌های محلی و سوق دادن آنها به سمت فعالیت‌های تولیدی و عمرانی.

۳۹- نظارت، هماهنگی و هدایت امور مربوطه به صادرات غیرنفتی، مبادلات مرزی، ایجاد مناطق آزاد تجاری و صنعتی و مناطق ویژه حراست شده و تأسیس و راه‌اندازی بازارچه‌های مرزی طبق قوانین و مقررات مربوطه.

۴۰- اجرای سایر وظائفی که در استانها از طریق مراجع ذیصلاح برعهده استاندار محول می‌گردد.

ماده ۳- استانداران به پیشنهاد وزیر کشور و تصویب هیأت وزیران با حکم رئیس جمهور منصوب می‌گردد.

ماده ۴- عزل استانداران به پیشنهاد وزیر کشور، تأیید رئیس جمهور و حکم وزیر کشور انجام می‌شود.

تبصره: در صورت استعفاء، عزل، فوت و یا سایر مواردی که مانع از انجام وظائف استانداران گردد، سرپرست استانداری موقتاً از سوی وزیر کشور تعیین می‌شود، وزیر کشور موظف است حداکثر ظرف مدت یکماه استاندار جدید را به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

ماده ۵- نصب و عزل فرمانداران با پیشنهاد استاندار و تأیید و حکم وزیر کشور خواهد بود.

ماده ۶- نصب و عزل بخشداران با پیشنهاد فرماندار و تأیید استاندار و حکم وزیر کشور خواهد بود.

تبصره: اختیارات وزیر کشور موضوع این ماده قابل تفویض به استانداران می‌باشد.

ماده ۷- در صورت استعفاء، عزل، فوت یا سایر مواردی که مانع انجام وظایف فرمانداران و بخشداران باشد، سرپرست استانداری یا بخشداری از طریق استاندار تعیین می‌گردد. استاندار و فرماندار موظفند حداکثر ظرف مدت یکماه نسبت به معرفی فرماندار و بخشدار جدید اقدام لازم را معمول دارند.

ماده ۸- نصب مدیران کل و یا بالاترین مقامات اداری، مدیران پروژه‌های ملی، بالاترین مقام‌های انقلاب اسلامی، فرماندهان نواحی و مناطق نیروهای انتظامی و مدیران صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در استان توسط وزرا، یا بالاترین مقام دستگاه ذیربط با هماهنگی استاندار صورت می‌گیرد.

تبصره: چنانچه بین استاندار و وزیر یا بالاترین مقام دستگاه ذیربط در خصوص نصب مدیران استان اختلاف نظر وجود داشته باشد، بمنظور حل اختلاف، هیأتی مرکب از وزیرکشور، وزیر یا بالاترین مقام دستگاه ذیربط و یکی از معاونین رئیس جمهور با انتخاب رئیس جمهور ظرف مدت یکماه تشکیل و اتخاذ تصمیم خواهند نمود.

تبصره ۲: عزل و تغییر مدیران استان توسط وزیر یا بالاترین مقام دستگاه ذیربط و با اطلاع استاندار صورت می‌گیرد.

ماده ۹- کلیه مدیران کل و بالاترین مقامات اجرایی در استان و فرمانده ناحیه انتظامی موظفند عدم حضور خود را در محل خدمت به اطلاع استاندار برسانند و جانشین موقت خود را به وی معرفی نمایند.

ماده ۱۰ - رؤسا و مسنولين ادارات موضوع ماده ۸ در شهرستان با هماهنگي فرماندار منصوب مي شوند .
تبصره ۱- چنانچه بين فرماندار و مدير كل يا بالاترين مقام دستگاه اجرائي استان درخصوص نصب رؤسا و مسنولين ادارات شهرستان اختلاف نظر وجود داشته باشد، بمنظور حل اختلاف، هيأتي مركب از استاندار بعنوان نماينده رئيس جمهور، مدير كل و يا رئيس سازمان ذيربط و فرماندار شهرستان مربوطه تشكيل و اتخاذ تصميم خواهند نمود.
تبصره ۲- عزل و تغيير رؤسا و مسنولين ادارات شهرستان توسط مقامهاي مجاز دستگاههاي ذيربط با اطلاع فرماندار صورت مي گيرد.

ماده ۱۱- كليه رؤساي ادارات و يا بالاترين مقام اجرائي در شهرستان و فرمانده منطقه انتظامي موظفند عدم حضور خود را درمحل خدمت به اطلاع فرماندار برسانند و جاتشين موقت خود را به وي معرفي نمايند.

ماده ۱۲- در مواردی که استاندار حضور مدیری را در استان و فرماندار حضور رئیس اداره ای را در شهرستان در زمان معین ضروری بدانند مدیر و یا رئیس اداره مزبور موظف است از مرخصی یا مأموریت در آن زمان صرف نظر نموده و در محل خدمت خود حضور یابد.

ماده ۱۳- استانداران می توانند مستقیماً با مقامات عالی رتبه جمهوری اسلامی ارتباط برقرار نمایند و مسائل مورد نظر در قلمرو مأموریت خویش را مطرح سازند.

ماده ۱۴ - فرمانداران می بایستی از طریق استانداران به مقامات موضوع ماده ۱۳ ارتباط برقرار نمایند.

ماده ۱۵- در اجرای اصل یکصد و بیست و هفتم قانون اساسی بمنظور فراهم آوردن زمینه های رشد و پیشرفت منطقه ای و اداره مطلوب و بهینه استان در صورت موافقت رئیس جمهور و تصویب هیأت وزیران در شرایط خاص و حسب ضرورت استانداران بعنوان نماینده ویژه رئیس جمهور تعیین می گردند که در اینصورت تصمیمات آنان در حدود اختیارات مشخص در حکم تصمیمات رئیس جمهور و هیأت وزیران خواهد بود.

ماده ۱۶- استانداران می توانند در اجرای وظایف واحدهای اجرائی در استان که بنحوی با برنامه های توسعه و سیاستهای عمومی، مسائل امنیتی و آرامش عمومی مرتبط است و همچنین ایجاد هماهنگی بین واحدهای مذکور و استفاده بهینه از امکانات آنها با رعایت قوانین و مقررات مبادرت به تهیه و ابلاغ دستورالعملهای اجرائی نمایند.

تبصره: دستگاههایی که از لحاظ تشکیلاتی بصورت منطقه ای فعالیت می نمایند و فعالیتهای آنها شامل چند استان می گردد لیکن مرکز آنها در یک استان قرار دارد موظفند در مورد فعالیتهای مربوط به هر استان با هماهنگی استاندار ذیربط اقدام نمایند.

ماده ۱۷ - کلیه واحدهای قضائی در استان موظفند درخصوص مسائلی که بنحوی با آرامش و امنیت عمومی استان مرتبط می باشد، هماهنگی های لازم را با استانداران معمول دارند آئین نامه اجرائی این ماده توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور با همکاری وزارت کشور و وزارت دادگستری تهیه و به تصویب شورای عالی اداری خواهد رسید.

ماده ۱۸ - کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند که استانداران از مأموریت‌های سازمانی و اقدامات بعمل آمده و آخرین دستورالعملها و ضوابط و بخشنامه‌های صادره آگاهی داشته باشند.

تبصره: کلیه شوراها، ستادها و مجامعی که برای هماهنگی انجام وظایف دستگاه‌های اجرایی در استانها طبق قوانین و مقررات تشکیل می‌گردد زیر نظر استانداران فعالیت خواهند نمود.

ماده ۱۹ - واحدهای اجرایی استان موظف به ارائه گزارش عملکرد دوره‌ای خویش به استانداران می‌باشند استانداران می‌توانند در صورت لزوم حسب مورد خارج از دوره مزبور نیز از واحدهای استانی گزارش امور مربوط را دریافت نمایند.

ماده ۲۰ - استانداران با هماهنگی وزارت کشور و موافقت وزارت خارجه میتوانند با مراکز فرهنگی و اقتصادی کشورهای دیگر ارتباط برقرار نمایند.

تبصره ۱ - برقراری ارتباط رسمی و اداری با نمایندگان سیاسی و کنسولی در استان برعهده استانداران می‌باشد.

تبصره ۲ - هرگونه ارتباط استانداران با مراکز سیاسی کشورهای دیگر حسب مأموریت محوله از طرف مراجع ذیصلاح کشور صورت خواهد گرفت.

ماده ۲۱ - در اجرای سیاست عدم تمرکز و بمنظور تسریع در انتقال وظایف اجرایی مؤسسات و شرکتهای دولتی به واحدهای استانی، استانداران موظفند ضمن هماهنگی و همکاری با سازمان امور اداری و استخدامی موجبات تحقق هر چه سریعتر امر فوق را فراهم نمایند.

ماده ۲۲ - بمنظور فراهم ساختن زمینه مناسب جهت هماهنگی بین فعالیتهای مختلف و افزایش قابلیتها و کارایی دستگاههای اجرایی و تحقق سیاستهای عمومی و برنامه‌های توسعه در استان و شهرستان شورای اداری استان به ریاست استاندار و شورای اداری شهرستان به ریاست فرماندار تشکیل می‌گردد.

ترکیب، وظایف، اختیارات و نحوه کار شوراهای مزبور براساس آئین نامه‌ای خواهد بود که توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور با همکاری وزارت کشور تهیه و به تصویب شورای عالی اداری خواهد رسید.

ماده ۲۳ - انجام مراسم تشریفات (استقبال، پذیرایی و مشایعت) از مقامات عالی رتبه داخلی و خارجی که رسماً به استان سفر می‌نمایند برعهده استاندار می‌باشد.

تبصره: آئین نامه اجرایی موضوع این ماده و همچنین نحوه انجام مراسم تشریفات مربوطه بموجب آئین نامه‌ای خواهد بود که پیشنهاد وزارت کشور و وزارت امور خارجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۴ - کلیه وظایف و اختیاراتی که برعهده استانداران محول گردیده است فرمانداران نیز همان وظایف و اختیارات (به استثنای اختیار مطرح دربند ماده ۱۵ این مصوبه) را در شهرستان محل مأموریت خود را دارا هستند.